

Мацик Володимир

аспірант

Західноукраїнський національний університет

ЦИФРОВІ АСПЕКТИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОЇ ПОЛІТИКИ В СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Цифровізація в реалізації публічної політики сфери охорони здоров'я є важливою і неодмінною умовою створення та конкурентного функціонування ринку медичних послуг. Вона повинна носити пацієнтоорієнтований та секторний характер, і враховувати напрацьовані глобальні підходи до цифровізації.

На даний час цифровізація в сфері медичних послуг зростає в геометричній прогресії і залежить від доступу споживачів до Інтернету, активного використання мобільного зв'язку та додатків.

Станом на січень 2020 р. 4,54 млрд. людей у всьому світі були активними користувачами Інтернету, а 5 млрд. мають мобільні телефони (з яких 3,5 млрд. використовують смартфон). Цікавим є те, що щорічні медичні огляди стають все менш поширеним явищем, оскільки збір комплексних медичних даних за допомогою мобільних додатків забезпечує безперервність надання медичної допомоги. Якщо показники здоров'я людини відхиляються від норми, вона отримує цифровий сигнал, що попереджає про необхідність вжиття заходів, які дозволять запобігти погіршенню стану її здоров'я. У міру того, як система охорони здоров'я поступово переміщується з лікарні в домашні умови, такий спосіб оповіщення стає все більш актуальним, особливо з використанням мобільного телефону. Додатки для особистого здоров'я (Personal health applications), встановлені в телефонах, стають важливою інформаційною панеллю, іншими словами, платформою для конвергенції всіх даних про здоров'я і благополуччя, які генерує пацієнт [1]. Постійний доступ пацієнтів до інформації про їх поточний стан здоров'я стимулював зміну поглядів на глобальну політику в галузі охорони здоров'я. Україна не є виключення в цьому процесі.

Міністерство охорони здоров'я спільно з Національною службою здоров'я України, Державним підприємством «Електронне здоров'я», Державною установою «Центр громадського здоров'я МОЗ України» визначило проекти цифрової трансформації у сфері охорони здоров'я до 2023 р. У рамках ініціативи Міністерства цифрової трансформації України створено Публічний каталог проєктів цифрової трансформації до 2023 р. До Публічного каталогу увійшло 94 проєкти, які у відкритому доступі міститимуть статуси та доступи до інформації про них, а також дедлайни та відповідальних виконавців за реалізацію процесів. Проєкти, що визначені Урядом на найближчі 3 роки, допоможуть Україні увійти до топ-20 цифрових держав світу.

Найбільш пріоритетними напрями до 2023 року слід вважати:

1) розвиток медичних послуг та управління медичною інформацією через використання системи охорони здоров'я «ЕСОЗ» (електронний кабінет пацієнта, електронний стаціонар, електронний план лікування, електронні медичні обстеження, модуль чутливих даних, електронні медичні висновки (про тимчасову непрацездатність, для отримання водійського посвідчення, про стан функціональності людини, про смерть);

2) забезпечення якості та безпеки лікарських засобів, медичних виробів – система «е-ліки» яка має включати: електронна система управління запасами лікарських засобів та медичних виробів «eStock», модернізація Державного реєстру лікарських засобів, створення Державного реєстру медичних виробів, електронний рецепт на інсуліни, наркотичні засоби та усі рецептурні препарати;

3) промоцію здорового способу життя, захисту населення від інфекційних хвороб та протидію соціально небезпечним захворюванням (е-громадське здоров'я). Дана система повинна включати підпроєкти: електронна інтегрована інформаційна система спостереження за інфекційними захворюваннями (ЕЛІССЗ), медична інформаційна система «Моніторинг соціально значущих захворювань», Інформаційний фонд в сфері громадського здоров'я.

Важливою складовою цифровізації в реалізації публічної політики охорони здоров'я слід вважати систему адміністративного менеджменту в частині спрощення адміністративного навантаження на медичних працівників та впровадження якісних і доступних сервісів для пацієнтів та створений

національний електронний контакт-центр. У контакт-центрі впроваджено сервіс віддалених цілодобових консультацій лікарями, в рамках якого надано 4 091 консультацій. Лідерами з опрацювання звернень є Волинська, Луганська, Полтавська та Черкаська області. Відпрацьовується механізм приймання та опрацювання запитів (74 запити) щодо виплат у разі захворювання або смерті медичних працівників у зв'язку з інфікуванням COVID-19.

Із 25 січня 2021 р. впроваджено технічну можливість спостереження за захворюваннями в електронній системі охорони здоров'я та електронній інтегрованій системі з метою посилення координації та організації заходів із протидії поширенню COVID-19. Це стосується лише випадків підозр на інфікування або підтверджених діагнозів захворювання на коронавірусну інфекцію.

На нашу думку, модернізація публічної політики в сфері охорони здоров'я на засадах цифровізації повинна носити комплексний та системний характері охоплювати систему функціональної діяльності медичних установ, внутріорганізаційного менеджменту, ресурсного супроводу, конкурентного позиціонування на ринку медичних послуг з дотриманням інституційної послідовності та синергетичної взаємодії медичних установ у наданні послуг пацієнтам.

Список використаних джерел

1. Вплив цифровізації на політику в галузі охорони здоров'я та аптечну практику URL: <https://www.apteka.ua/article/584073>
2. Цифровізація охорони здоров'я. URL: <https://www.umj.com.ua/article/198726/ostanni-novini-u-sferi-tsifrovizatsiyi-ohoroni-zdorov-ya>
3. Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018—2020 роки. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. № 67-р